

FILIP ČERNÝ

ISBN 80-239-5876-3

FILIP ČERNÝ

Filip Černý

Příčinu tak častého výskytu vodních námětů v tvorbě Filipa Černého můžeme po vzoru psychoanalytiků jistě hledat v jeho podvědomé touze vrátit se do prenatalního stavu, do doby, kdy si jako bezbranný plod hověl v pohostinném matčině lůně. Zůstaňme ale raději u faktu, že si právě plavání vybral jako nejpříjemnější způsob relaxace a že proto v bazénu tráví nadprůměrné procento svého volného času.

S vodou jsme se mohli potkat na jeho portrétech automatických praček, z jejichž bubnu vytékala barva čištěného šatstva i krev rotujících rybek, důležitá byla i v jeho cyklu, v němž zachycoval rozvlákněné reflexy potápěčícího se Warholova portrétu Marilyn Monroe, základní prvek tvořila také v jeho žertovných paralelních odkazech na díla Moneta a Duchampa, kdy se na jednom místě potkaly pisoárové mísy s plovoucími lekníny. Který jiný živel než voda se také lépe hodí k technice, kterou Černého plátna vznikají? Štětce je pro autora až druhotným, dokončujícím nástrojem, základním je pistole, jíž na plátna rozstříkuje hlavní penzum barvy. Stříkat na obraz oheň, vzduch či zemi, v tom by bylo jistě cosi nepatřičného. A když už si Černý pro své airbrushe zvolí jako předlohu krajinu nebo les, i tyto přírodní motivy působí rozmočeným dojmem – nejvíc v aktuálních „soustřících“ vysněných končin, v nichž po svém navazuje na dřevorytové soutisky Josefa Váchala.

Černý se nyní na několika velkoformátových obrazech soustředil na to, co se děje ve skrytém světě pod vodní hladinou. I když zas tak neprůhledné a strašidelné tohle prostředí není, když potápěči poklady hledají v akváriu vyrobeném z obří sklenice či z něčeho, co nápadně připomíná televizní přijímač. Prostředím na těchto plátcích říká „podvody“ a jeho nový cyklus opravdu můžeme brát jako svého druhu podvod. Nebo spíš léčku na divákovy reakce. Potápěč tu totiž vystupuje v podobě zjednodušeného symbolu, který může být stejně tak dobře odvážným akvanautem jako neznámým znakem z čínské kaligrafie. Jestliže Černý v minulých souborech záměrně citoval a transformoval impresionisty, avantgardu a pop-art, nyní u něj můžeme najít spojitost s jedním z praotců abstrakce. Zatímco František Kupka došel sto let před Černým při redukování obrysů své tančící dívky až k divokým „vesmírným“ kompozicím, Černý se s rozteklými potápěči drží v konkrétnější, i když rovněž nelehce identifikovatelné rovině.

Není to také žádný filozof, ale jemný ironik. Když si zde hraje s několikerým různocněním obrazů, pak nejde o nic většího ani menšího než právě o zahrávání si s divákovou (a samozřejmě i vlastní) fantazií.

Jan H. Vitvar

Filip Černý

The root of the frequent occurrence of water themes in the work of Filip Černý could be found, according to the model of psycho analytics, in his subconscious desire to return to the prenatal conditions, to the time when he indulged as a defenceless foetus in the hospitable maternal womb. But let us rather highlight the fact that he has chosen swimming as the most agreeable mode of relaxation, spending an over average percentage of his leisure in pools.

We have been able to encounter water in his portrayals of automatic washing machines with colours of the washed clothes and the blood of rotating fish flowing out of their drums. Water played an important role in the cycle capturing the wavy reflections of the drowning Warhol's portrait of Marilyn Monroe; it served as a basic element also in his jokingly parallel references to the works of Monet and Duchamp, with pissoire bowls and floating water roses meeting at one spot. Is there any other element that could be better suited for the technique used for Černý's canvasses? The brush is only the secondary, the finishing tool for the author, the substantial one being the pistol used for spraying the main volume of colour. Spraying fire, air or earth upon an image would be certainly somehow inappropriate. And even if Černý may choose a countryside or forest for his airbrushes, also these natural motives produce a soaked impression. Especially in his topical "parallel sprays" of fictive lands wherein he appears to follow in the footsteps of Josef Váchal's parallel wood-cut prints.

In a number of large size paintings Černý now focuses upon happenings in the hidden world under the water surface. However, this environment may not be that very obscure and haunting, considering the fact that the divers look for treasures in an aquarium made of an enormous glass or something that is strikingly similar to a TV set.

The environment of these canvasses is called "podvody" (in Czech having a double meaning: "frauds" or "under water items") and his new cycle can be really understood as a fake sui generis, or rather a trap for the onlooker's reactions. The diver, namely, is represented in form of a simplified symbol that can be just as well a brave frogman or some unknown sign from the Chinese calligraphy. Whereas in his past sets Černý is seen to deliberately quote and transform the impressionists, the avant-garde and pop-art, we can now detect a certain connection of his with one of the great-grandfathers of abstraction. While František Kupka arrived – one hundred years before Černý, e.g. reducing the outlines of his dancing girl – down to wild "cosmic" compositions, Černý with his running figures of dippers remains in a more concrete, although not easily identifiable level.

He also does not appear to be a philosopher; his preferable mood is fine irony. When enjoying the diversified options of interpreting his pictures, there is nothing more and nothing less than just playing with the onlookers', and naturally also the author's phantasy.

Jan H. Vitvar

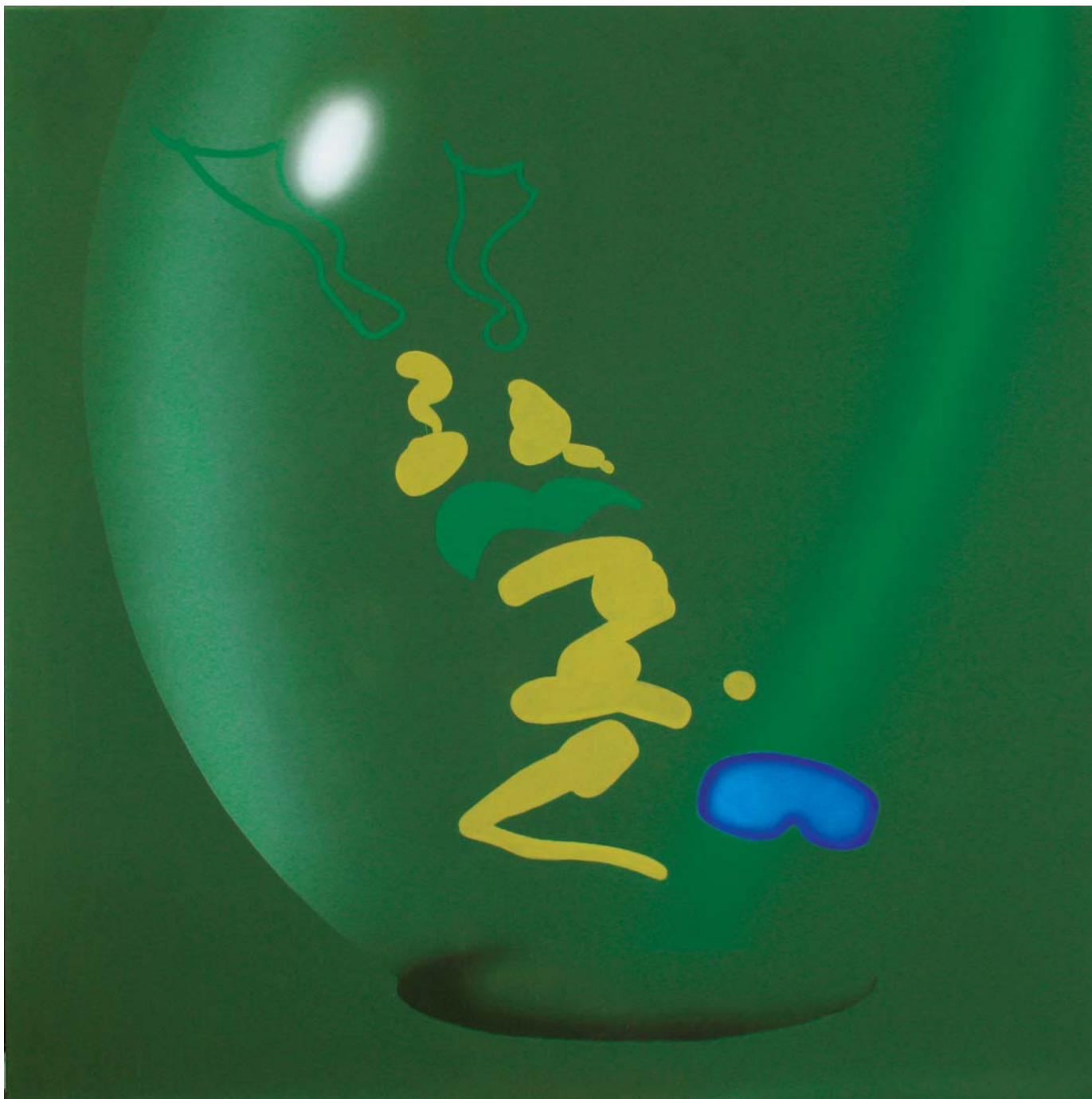
Tygr / Tiger

akryl na plátně, 200×220 cm, 2005

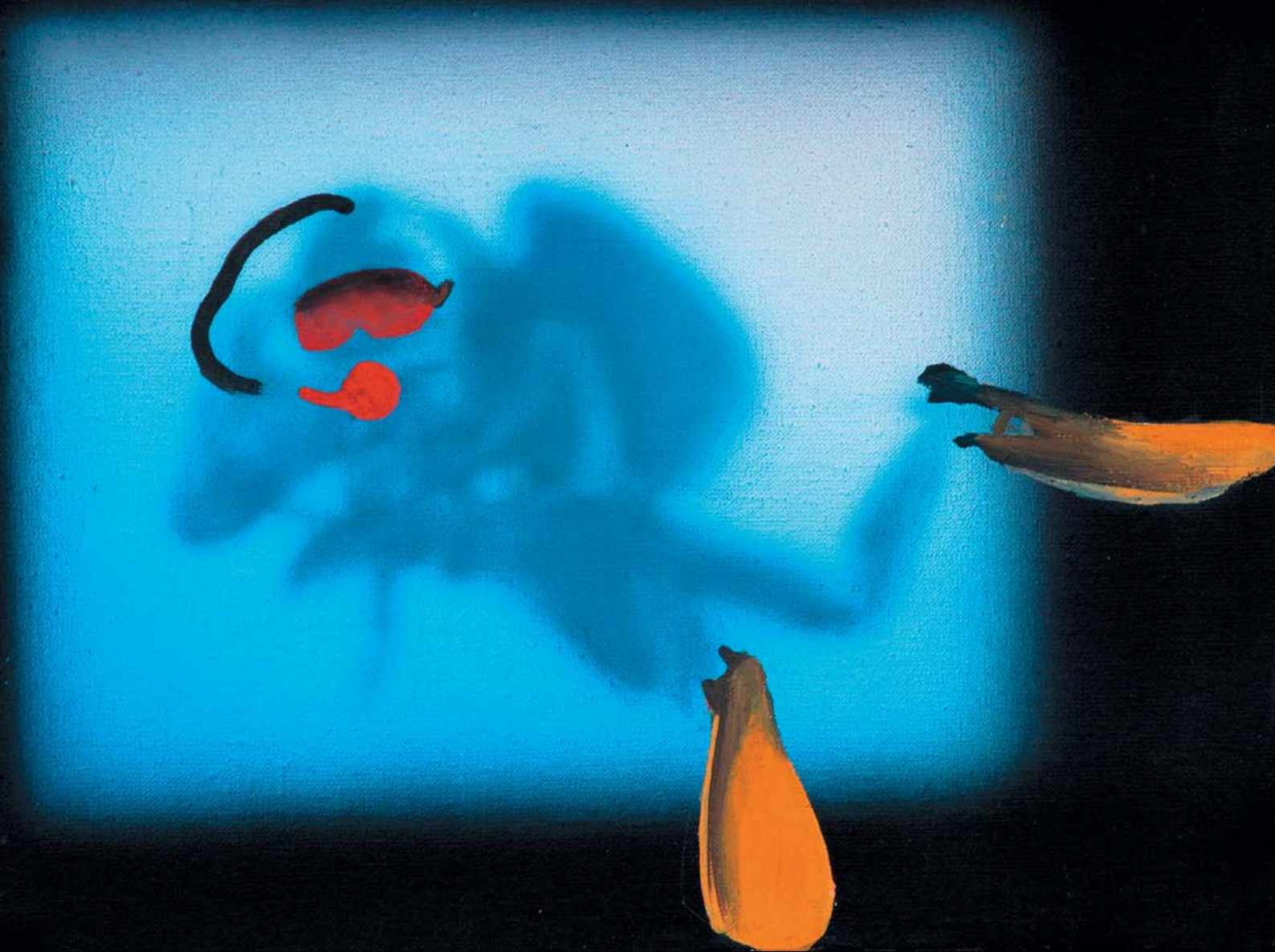
Potápeč II. / Diver II.

akryl na plátně, 200×200 cm, 2005

Potápeč I. / Diver I.

akryl na plátně, 200×200 cm, 2005

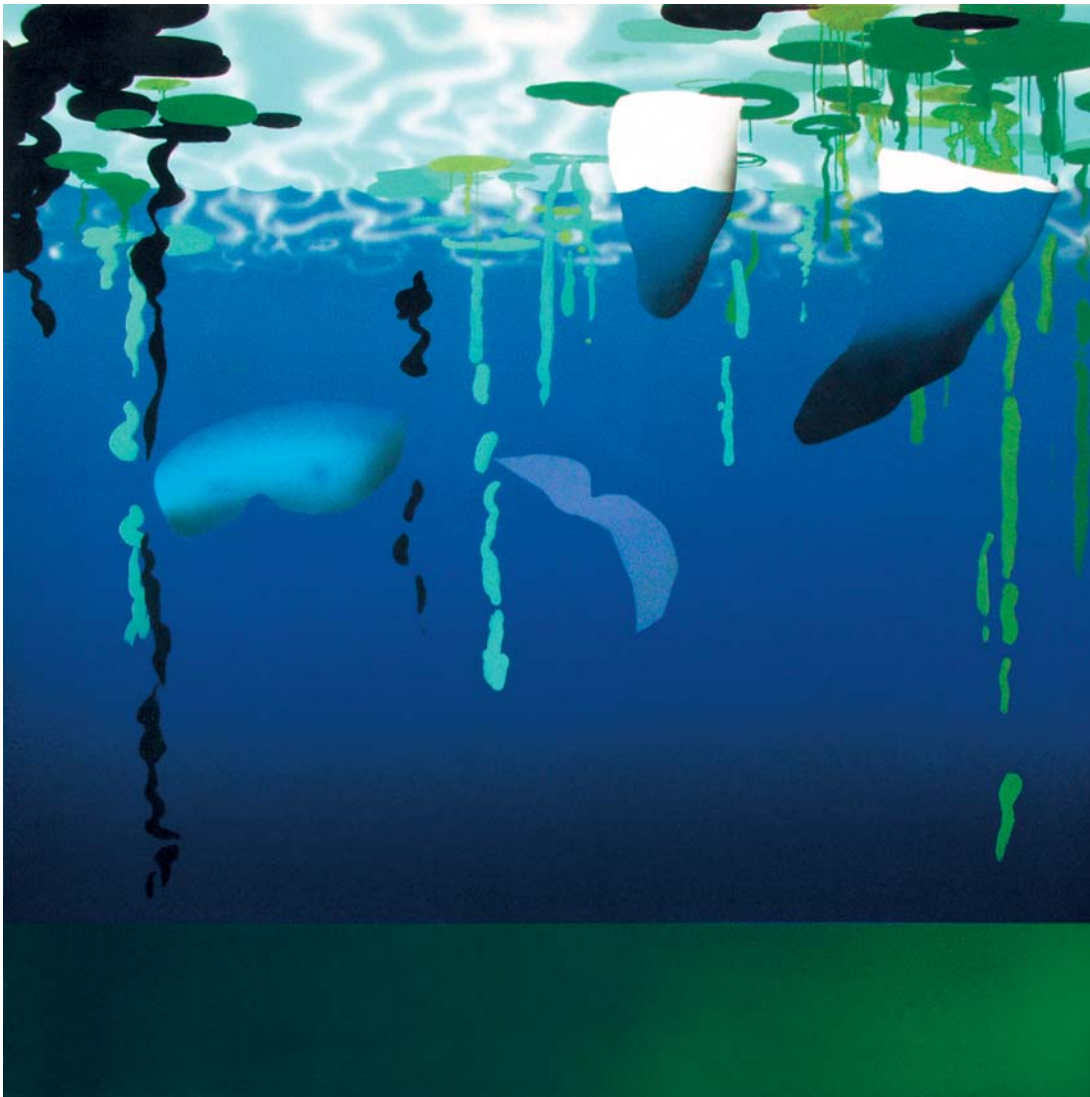

Potápěči / Divers
akryl na plátně, 35×45 cm, 2005

Potápeč #2 / Diver #2

akryl na plátně, 200×200 cm, 2005

Potápeč #1 / Diver #1
akryl na plátně, 200×200 cm, 2004

Krajina / Landscape

akryl na plátně, 30×35 cm, 2005

Krajina / Landscape

akryl na plátně, 200×200 cm, 2005

Krajina / Landscape

akryl na plátně, 30×35 cm, 2005

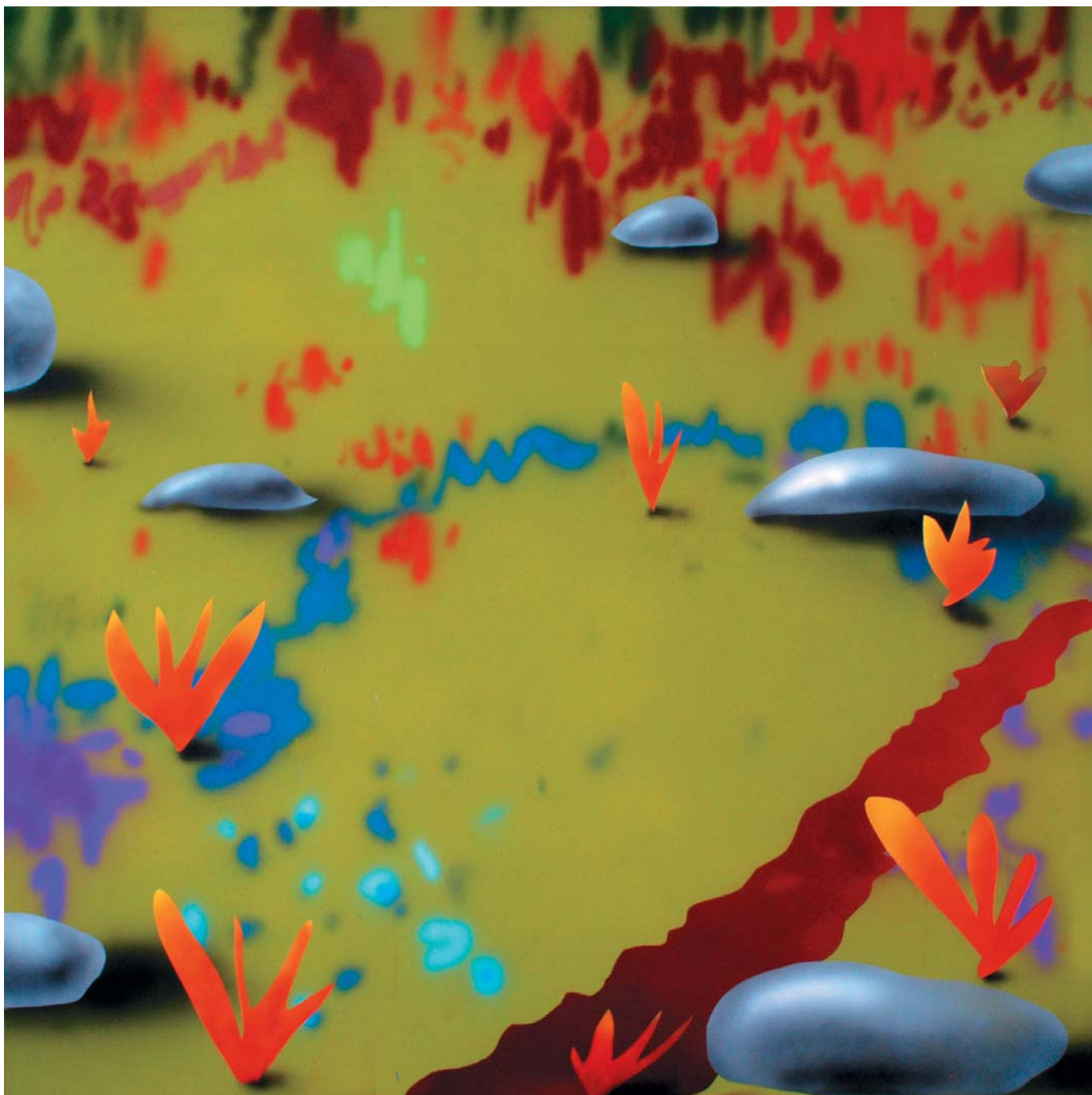
Vodotrysk / Fountain

akryl na plátně, 200×200 cm, 2005

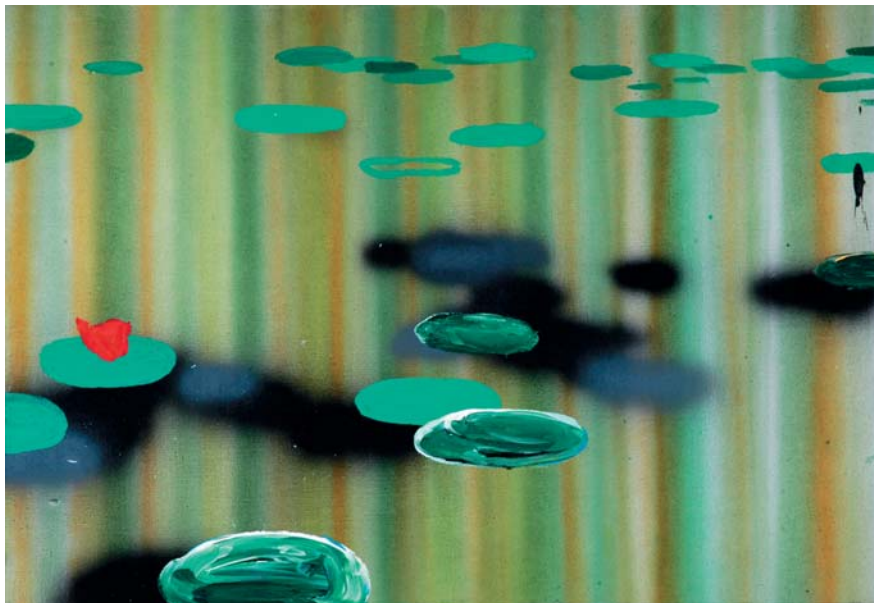

Vodopád / Waterfall

akryl na plátně, 30×35 cm, 2005

Zahrada / Garden
akryl na plátně, 170×170 cm, 2005

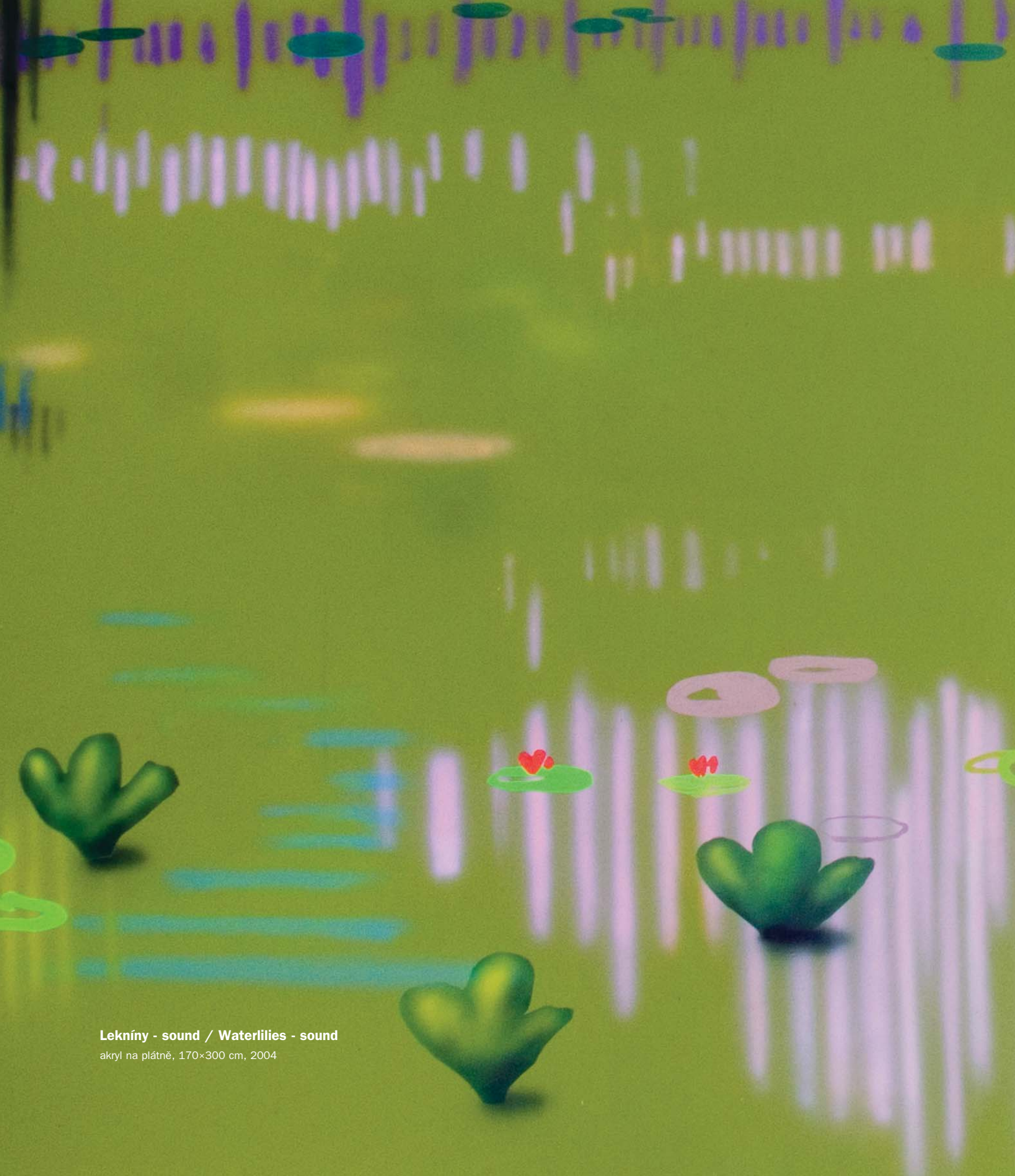
Lekný / Waterlilies

akryl na plátně, 50×70 cm, 2005

Lesní řeka / Forest Stream

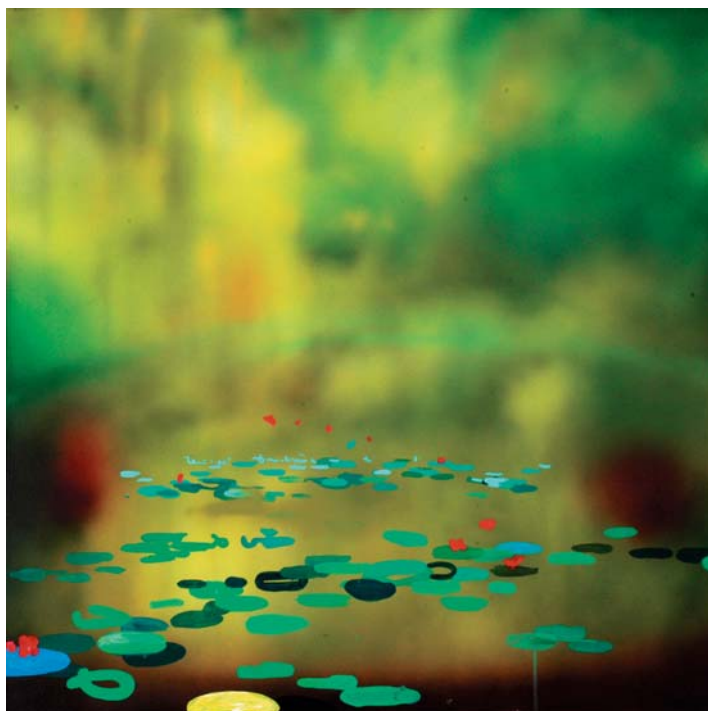
akryl na plátně, 200×200 cm, 2005

Lekníny - sound / Waterlilies - sound

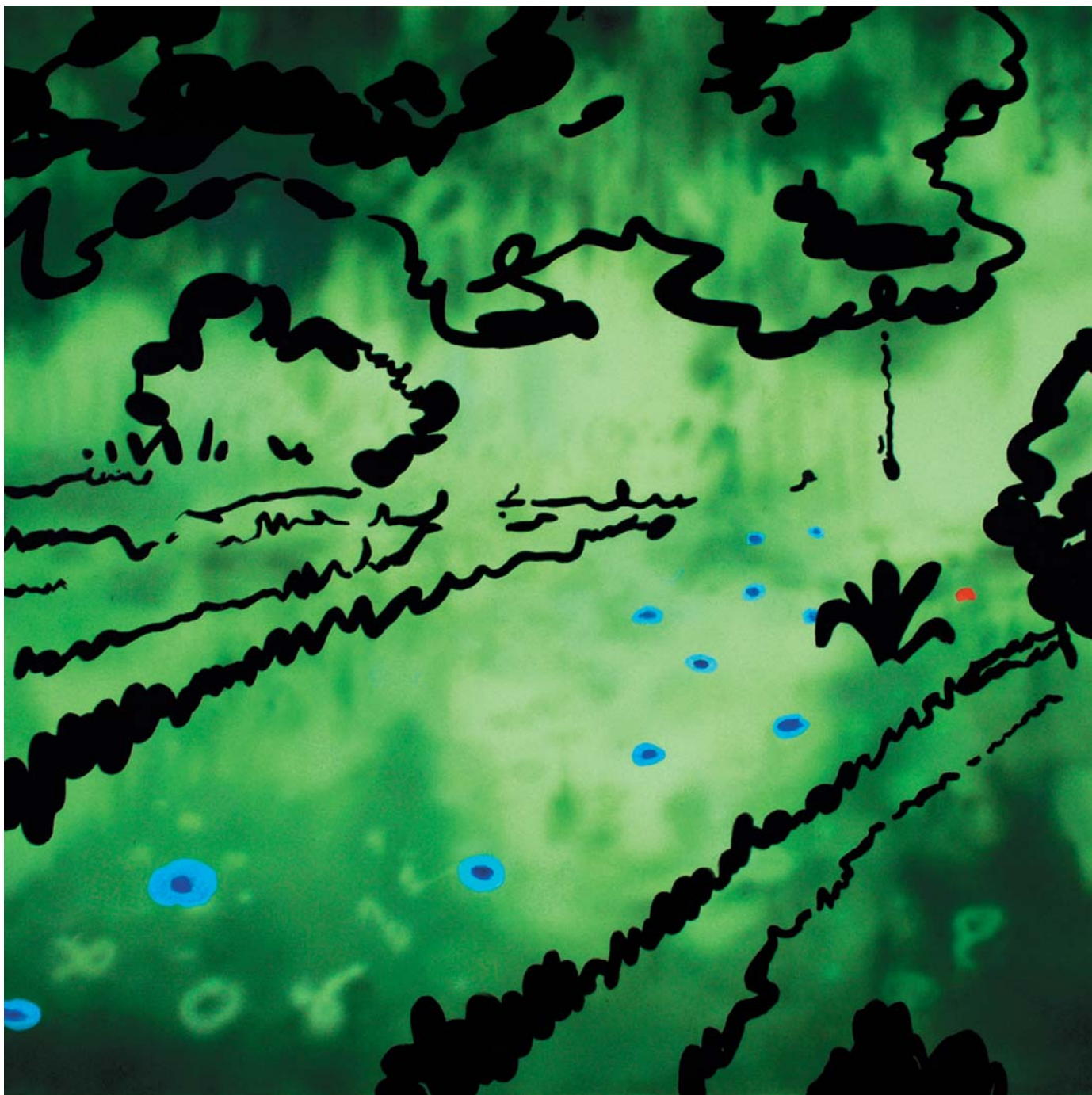
akryl na plátně, 170×300 cm, 2004

Giverny / Giverny

akryl na plátně, 100×100 cm, 2005

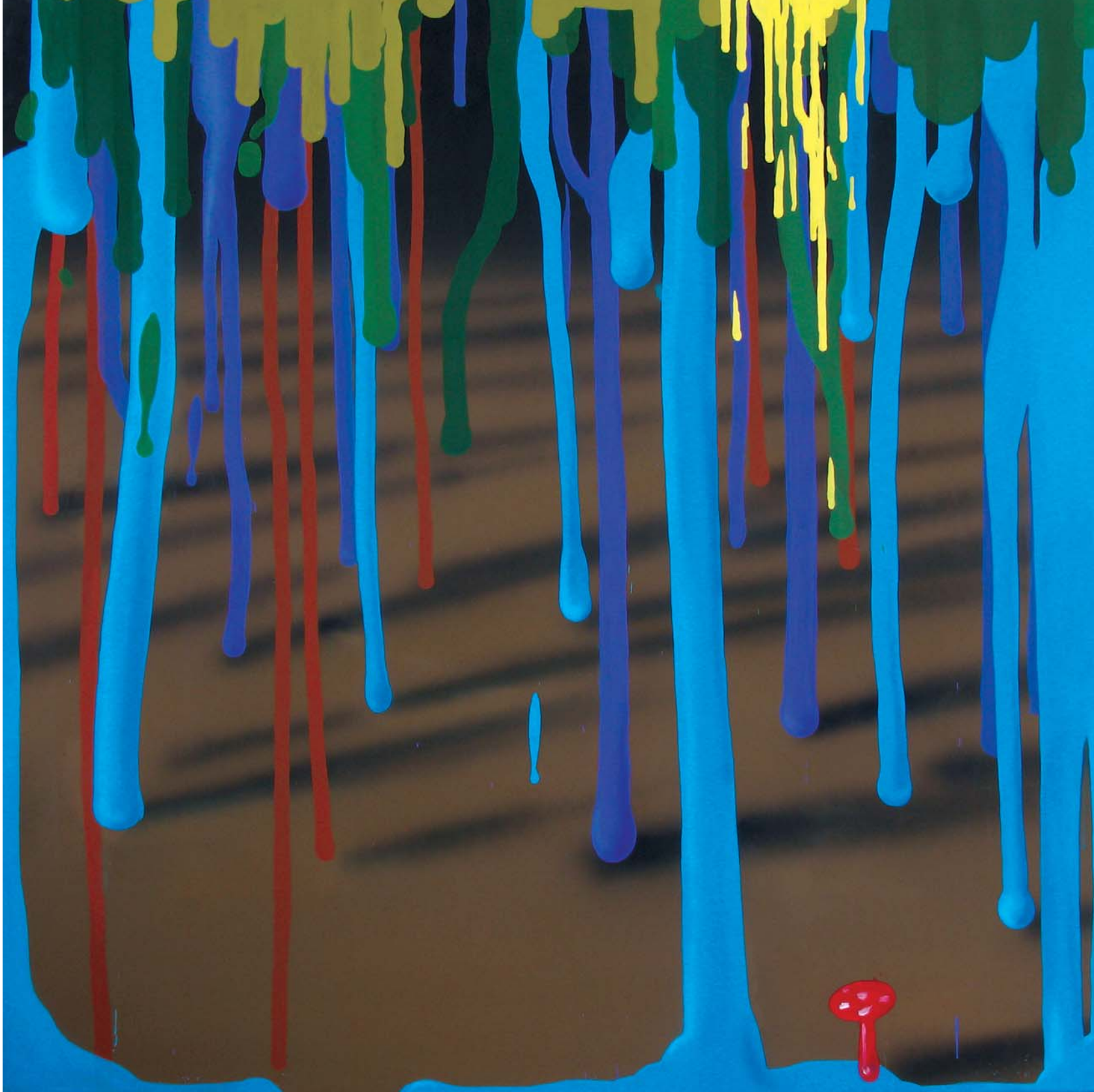

Zahrada I. / Garden I.
akryl na plátně, 170×170 cm, 2005

Les #1 / Forest #1

akryl na plátně, 100×100 cm, 2005

Les #2 / Forest #2
akryl na plátně, 200×200 cm, 2005

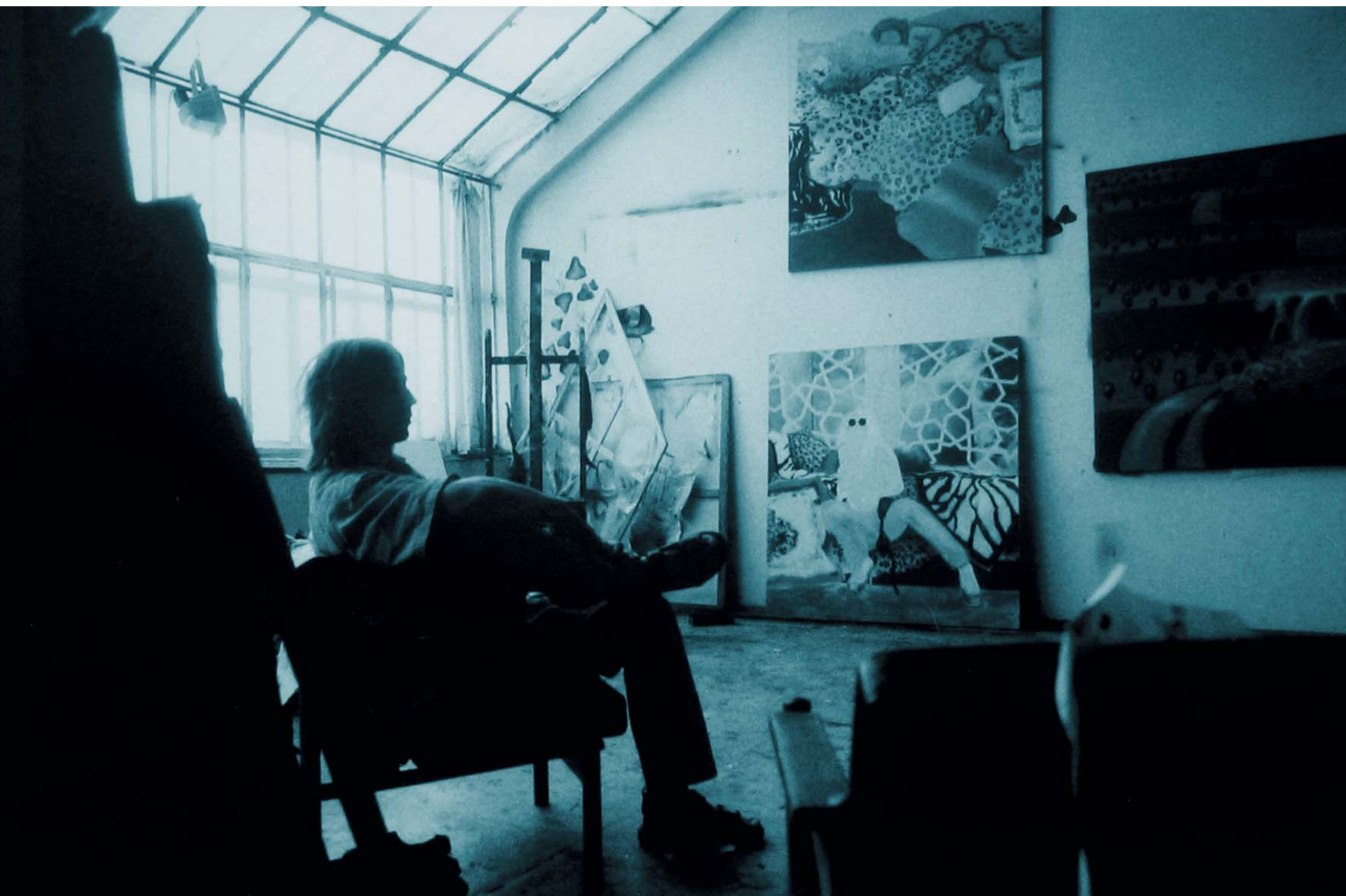

foto © Jaroslav Brabec

Filip Černý

Narozen 26. 4. 1975 v Praze, žije a pracuje v Praze

Studia

- 1989–1993 Střední uměleckoprůmyslová škola Praha
1993–1994 Výtvarná škola Václava Hollara
1995–2002 Akademie výtvarných umění /ateliér malby profesora J. Sopka/
2001 /jaro/ studijní stáž na Academie voor Beldende Kunst Enschede, Holandsko

Samostatné výstavy

- 2001 Tri-p, Galerie mladých, Brno (s R. Šalandou a Z. Sedleckým)
2004 Medový vřes / Galerie U kamene, Cheb (s R. Šalandou a Z. Sedleckým)
Výstřik 00-01, Galerie ad astra, Kuřim
2005 Černého Petra má Zbyněk / Galerie Brno, Brno
(s F. Černým a Z. Sedleckým)
MADONAMIE, Galerie Via Art, Praha

Společné výstavy

- 1998 V bezpečné vzdálenosti / Galerie Café Alternativ, Praha
1999 CARGO / Drážďany, SRN
J. Sopko a jeho studenti / Banka Creditanstalt, Praha
Vidiny / (NoD) Roxy, Praha
Vidiny II. / Školská 28, Praha
2000 II. Zlínský salon mladých / Státní galerie, Zlín.
AVU 2000 / Výstavní síň Mánes, Praha
AVU v Peru / Lima, Peru
Portrét roku 2000 / galerie U jednorozce, Klatovy
2001 Workshop AVU Praha a SAIC Chicago / Divadlo
Labyrint, Praha
Artmarket / Výstaviště, Praha
Artgate / Výstaviště, Praha
Portrét roku 2000 / Galerie E. Filly, Ústí nad Labem
obrazy ve foyer Zlínského divadla / Zlín
Retro / Galerie AVU, Praha
2002 Mateřská škola / Workshop AVU Praha, SAIC Chicago
Diplomanti 2002 / Veletržní palác, Praha
2003 286 m čtverečních / Špálova galerie, Praha
Salon Hörbiger / Vídeň
6.5. / Galerie NoD – Roxy, Praha
III. Zlínský salon mladých / Státní galerie, Zlín
Artnow.cz / Výstavní síň Mánes, Praha
Buňky-Waschmarine / Karlínské nám., Praha
Perfect Tense / Jízdárna Pražského Hradu, Praha
Seven wonders / Chromosome gallery, Berlin, SRN
2004 Známí / Art Factory, Praha
Intercity: Berlin-Praha / Výstavní síň Mánes, Praha
HfBK Dresden – AVU Praha / Kunst Ostdeutsche
Galerie, Regensburg, SRN
Sopko, KW, absolventi, studenti / Galerie XXL, Louny
2005 Intercity: Praha-Berlin / Haus am Waldsee, Berlin
MINI / Galerie Artkontakt, Brno
Mezinárodní Bienále současného umění /
NG - Veletržní palác, Praha

Kontakt: Svatoviřská 3, Praha 3, 130 00, tel.: 731 803 183, email: fif@volny.cz, www.filipcerny.cz

Filip Černý

Born 26. 4. 1975, Prague

Studies

- 1989–1993 Secondary School of Applied Arts in Prague, painting
1993–1994 Art school of Vaclav Hollar, branch illustrations
1995–2002 Faculty of Education at Charles University Prague, Academy of Fine Arts, Prague /painting studio of prof. Jiří Sopko/
2001 /spring/ Academie voor Beeldende Kunst [...of fine arts], Enschede, Netherland

Individual exhibitions

- 2001 Trip / Youth Gallery, Brno (with Z.Sedlecky and R.Salanda)
2004 Honey Heather / Gallery U kamene, Cheb
Splash 0001 / Gallery ad astra, Brno
2005 THREE PLAYERS / Brno Gallery, Brno (with P. Malina and Z. Sedlecky)
MADONAMIE / Via Art Gallery, Prague

Group exhibitions

1997	Galerie Merkner / Prague	2003	286 m ² / Václav Spála Gallery, Prague
1998	In Secure Distance / Galerie Cafe Alternatif, Prague
Cargo, students of J. Sopko and J. Skrepl /
Dresden, Germany		Salon Horbiger / Wien, Austria
6.5. / Gallery NoD – Roxy, Prague
III. Zlin Youth Salon / Gallery in Zlín
Artnow.cz / Exhibition Hall Mánes, Praha
Washmarine-Bunky (Cells) / Karlínské náměstí,
Prague
Na Frak / HAMU, Praha
Perfect tense / Castle Gallery, Prague
Seven Wonders / Gallery Chromosome, Berlin,
Germany
1999	J. Sopko and his students / Creditanstald Bank
Austria
Visions / Gallery NoD – Roxy, Prague		
2000	II. Zlin Youth Salon / State Gallery in Zlin
AVU 2000 / Exhibition Hall Mánes, Prague
AVU in Peru / Lima, Peru
Portrait of year 2000 / Gallery Capricorne, Klatovy		
2001	Labyrinth Relax / Workshop AVU Prague and SAIC-Chicago,
Labyrinth Theatre, Prague
Artmarket / Vystaviste, Prague
Artgate / Vystaviste, Prague
Portrait of 2000 year / Emil Filla Gallery,
Usti n. Labem
Artgate / Prague
paintings in foyer of Theatre in Zlin
Retro / Galerie AVU, Prague	2004	Well Known / Gallery Art Factory, Prague
Salon Horbiger / Wiena, Austria
Intercity: Berlin–Prague / Exhibition Hall Mánes, Prague
HfBK Dresden-AVU Prag / Kunst Ostdeutsche Galerie,
Regensburg, Germany
Sopko, KW, graduates, students / Gallery XXL, Louny
Intercity: Prague–Berlin / Haus am Waldsee, Berlin,
Germany
2002	Kindergarden / workshop of AVU Praha and SAIC
Chicago, Prague
Diploma Exhibition / Veletrzni Palac, National Gallery,
Prague	2005	Mini / Artkontakt Gallery, Brno
International Biennale of Contemporary Art / National
Gallery, Prague

Contact: Svatoviřská 3, Praha 6, 160 00, Czech Republic, phone: 00420 731 803 183, email: fif@volny.cz, www.filipcerny.cz

 HYPOKRAMED®

 Multiprojekt Group
Real Estate Development

**art&
antiques**

MED&CA
PUBLISHING &
CONSULTING

www.**ElektroLand**.cz

fotograf

 Roche

Pro
 isk
spol. s r.o.

FILIP ČERNÝ

Černého Petra má Zbyněk

Galerie Brno, 21. 10.–4. 12. 2005

Kurátoři výstavy / Curators of Exhibition: **Ilona Víchová**

Texty katalogu / Texts of Catalogue: **Jan H. Vítvar**

Foto / Photos: **Radek Chatrný**

Grafická úprava / Graphic design: **Jan Urbánek**

Tisk / Print: **Protisk**, Slavkov u Brna

Vydavatel / Publisher: **Galerie Brno**

www.galeriebrno.cz

ISBN 80-239-5876-3